ACHARYA SCHOOL OF DESIGN
LIBRARY
Date..........
BENGALURU - 560 107

AECSK2.4

Reg. No. | | | | | | | | |

II Semester B.Sc./B.Sc. (FAD) Degree Examination, June - 2025

LANGUAGE SANSKRIT

Vigraha, Grammar Translation and Comprehension

(NEP Scheme Repeaters 2021-2022 Onwards)

Paper : II

Time : 2½ Hours **Maximum Marks : 60**

Instructions to Candidates:

1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
2) Q.No-I,V and VII should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत। (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write the correct answer.

1) विष्णुशर्मा: क:?
   अ) कवि: आ) पण्डित: इ) तत्वज्ञ: ई) नट:
2) हितोपदेशे कति तन्त्राणि सन्ति?
   अ) त्रीणि आ) चत्वारि इ) पञ्च ई) षट्
3) पक्षिराज: क:?
   अ) मयूर: आ) उलूक: इ) गुरुड: ई) बक:
4) चित्रवर्ण: क:?
   अ) हंस: आ) मयूर: इ) शशक: ई) शुक:
5) विशाल: शाल्मलीतरु: कुत्र वर्तते?
   अ) गङ्गातीरे आ) नर्मदातीरे इ) विन्ध्यपर्वते ई) यमुनातीरे
6) शिलीमुख: क:?
   अ) शुक: आ) शशक: इ) गरुड: ई) गज:
7) बकस्य नाम किम्?
   अ) कृष्णमुख: आ) दीर्घमुख: इ) रक्तमुख: ई) श्वेतमुख:
8) बृहत्कथाया: भाषा का?
   अ) पैशाची: आ) शूरसेनी इ) मागधी ई) सौराष्ट्री
9) महिलारोप्यनगरं कुत्र आसीत्?
   अ) उत्तरभारते आ) दक्षिणभारते इ) काश्मीरे ई) नेपाले
10) पय पानं केषां विषवर्धनम्?
   अ) हंसानाम् आ) भुजङ्गानाम् इ) बकानाम् ई) शुकानाम्

[P.T.O.

II. द्वयो: प्रश्नयो: उत्तरं लिखत। **(2×8=16)**

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any **Two** of the following questions.

1) संस्कृतवाङ्मये पञ्चतन्त्रस्य वैशिष्ट्यं विशदयत।

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚತಂತ್ರದ ಕುರಿತಾಗಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Explain panchatantras in Sanskrit literature.

2) विग्रहतन्त्रे शुकेनोक्तां कथां विर्णयत।

ವಿಗ್ರಹ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಕದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Discribe the story narrated by the parrot in Vigraha.

3) विग्रहतन्त्रे हिरण्यगर्भेणोक्तां कथां वर्णयत।

ವಿಗ್ರಹತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the story narracted by Hiranyagarbha in Vigrahatantra.

III. एकस्य गद्य भागानुवादं कुरुत। **(1×6=6)**

ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

1) अतोहं ब्रवीमि सुचिरं हि चरनित्यं इत्यादि

ततस्तत: दीर्घमुखो ब्रूते ततस्तै: पक्षिभिरुक्तम् अरे पाप।

दुष्ट बक अस्माकं भूमौ चरन्नस्माकं स्वामिनमधिक्षिपसि तन्न क्षन्तव्यमिदानीम्

इत्युक्त्वा ते सर्वे मां चञ्चुभिर्हत्वा सकोपा ऊचु:-पश्च दे मुर्ख स हंसस्तष राजा सर्वथा मृदु:॥

2) अस्ति हस्तिनापुरे विलासो नाम रजक:।

तस्य गर्दभोऽतिवाहनादुर्बलो मूमूर्षुरवाभवत्।

ततस्तेन रजकेनासौ व्याघ्रचर्मणा प्रच्छाद्यारण्यसमीपे सस्यक्षेत्रे नियुक्त:।

ततो दुरात्तमवलोक्य व्याघ्रबुद्ध्या क्षेत्रपतय: सत्वरं पलायन्ते।

अथैकदा केनापि सस्यरक्षकेण धूसरकम्बलकृततनुत्राणेन

धनु:काण्डं सज्जीकृत्यानतकायेनैकान्ते स्थितम्।

तं च दूराद् दृष्ट्वा गर्दभ: पुष्टाङ्गो यथेष्टसस्यभक्षणजातबलो

गर्दभीयमिति मत्वोच्चै: शव्दं कुर्वाणस्तभिमुखं धावित:।

ततस्तेन सस्यरक्षकेण चीत्कार शब्दान्निश्चित्य गर्दभोऽयमिति लीलमैव व्यापादित:॥

IV. वाक्यत्रयाणां सन्दर्भं विवृणुत। (3×3=9)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Annotate any **Three** sentences.

1) अस्ति महती वार्ता।
2) मयात्र प्रतीकार: कर्तव्य।
3) हसन्नपि नृपो हन्ति।
4) कौतुकात् देशान्तरमागतोऽस्मि।
5) अतोहं ब्रवीमि–सुचिरं हि चरानित्यं।

V. पञ्चानाम् सन्धिं विभज्य नाम लिखत। (5×1=5)

1) देवालय:
2) कवीश:
3) देवर्षि
4) एकैकम्
5) गणेश:
6) गरुपदेश:
7) सर्वेऽपि
8) महोत्सव:

VI. चतुर्णां पदानाम् वाक्यं रचयत। (4×1=4)

1) अभित:
2) स्वस्ति
3) नम:
4) विना
5) धिक्
6) दूरे
7) अन्त:
8) स्वाहा

VII. अपठित गद्यानुवादं कुरुत। (1×5=5)

संस्कृत–कन्नड–साहित्य क्षेत्रेषु ध्रुवतारा इव विराजते प्रो.ए.आर. कृष्णशास्त्री महाभाग:। तत्र तस्य योगदानं तु अनुपमं विद्यते। स: कन्नडभाषायाम् 'वचनभारतम्' 'कथामृतम्' इत्यादी कृतिभि: सुपारिचित।

VIII. परिच्छंद पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। (5×1=5)

सतां/सज्जनानाम् आचारः सदाचारः इति कथ्यते। यथा सज्जनाः आचरन्ति तथैव आचरण सदाचारः भवति। सदाचारी सत्यं वदति। नित्यम् मातापितरौ उत्थाय अभिवादयति,गुरुजनानाम् आदरं करोति। सर्वेषां प्राणिनाम् उपकारं करोति। सत्यकर्मणि प्रवृत्तः अस्मत् कर्मभ्यः निवृत्तो भवति।

प्रश्नाः:–

1) केषाम् आचारः सदाचारः?

2) किं सदाचार भवति?

3) सत्यं प्रियं च कः वदति?

4) सर्वेषां प्राणिनाम् उपकारं कः करोति?

5) कः सत्यकर्माणि प्रवृत्तः?